

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Per. № 01-00-40/20..... 17-07-2020

На Ваш рег. № КП-053-03-56/07.07.2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № К17-053-03-56
гана 21.07.2020 г.

ДО
Г- ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 054-01-62, внесен от Красимир Илиев Богданов 3 юли 2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с Ваше писмо относно законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс № 054-01-62 внесен от Красимир Илиев Богданов на 3 юли 2020 г., Министерството на правосъдието в рамките на своята компетентност предоставя следното становище:

Със законопроекта се предлага допълнение в Особената част на Наказателния кодекс (НК), като се създаде чл. 237а със систематично място в глава шеста „Престъпления против стопанството“, раздел II „Престъпления против отделните стопански отрасли“. С проекторазпоредба на чл. 237а, ал. 1 НК се предлага криминализирането на действия, с които не се спазват мерките за опазването на пчелите от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности, след като деецът е бил наказан за същото деяние по административен ред. Предлага се да се налага наказание пробация, а в особено тежки случаи лишаване от свобода до една година. С ал. 2 на проекторазпоредба на чл. 237а НК се предлага да се наказва лице, което нареди или допусне да се извърши деянието по ал. 1, като се предвижда наказание лишаване от свобода до две години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева.

Както се посочва от вносителя, целта на законопроекта е създаването на наказателноправна защита на обществени отношения, свързани с опазването на пчелите, чиято правна уредба се съдържа в Закона за пчеларството (ЗП). В мотивите на законопроекта се посочва, че предвидените в чл. 44 ЗП административни наказания за неспазването на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности не се явяват достатъчен превантивен механизъм срещу нарушаването на забраните за

провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности. Въпреки осъществяването на контролна дейност, се наблюдава завишаване на случаите, при които използваните в земеделската дейност начини за провеждане растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности причиняват отравяне на пчелите, което води до нарушения на екологичното равновесие, причинява сериозни загуби на регистрираните пчелари или ги поставя в пълна невъзможност да продължат своята дейност.

В същото време следва да се отбележи, че от мотивите на законопроекта не става ясно в каква степен направените предложения отговарят на обществените потребности, тъй като липсва анализ, показващ защо определените понастоящем в ЗП наказания са неефективни или не са възпиращи.

Законът за пчеларството урежда обществените отношения, свързани с организацията, управлението, селекцията и репродукцията на пчеларството; собствеността, регистрирането и настаняването на пчелните семейства; условията за отглеждане, производство и търговия с пчелни майки, семейства и рояци; производството, преработката и окачествяването на пчелни продукти и търговията с тях; условията за създаване и опазване на медоносната растителност и опазването на пчелите.

Законът има за цел да създаде условия за развитието на пчеларството като подотрасъл на животновъдството и поддържане на необходимия брой пчелни семейства, за поддържане на биологичното разнообразие и екологичното равновесие в природата, получаване на нормални добиви от културните растения и производство на качествени пчелни продукти (чл. 2 ЗП).

Разпоредбата на чл. 32, ал. 1 ЗП предвижда физическите и юридическите лица, които провеждат дезинфекционни и дезинсекционни дейности с използване на продукти за растителна защита и препарати за дезинфекция и дезинсекция, задължително да предвиждат мерки за опазване на пчелите от отравяне. Мерките за опазването на пчелите и пчелните семейства от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности се уреждат с наредба на министъра на земеделието, храните и горите.

Предвидени са и състави на административнонаказателна отговорност за неспазване на мерките за опазването на пчелите от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности, което застрашава и уврежда този вид обществени отношения. В чл. 44, ал. 1 ЗП е уредена административнонаказателна отговорност в случаите, когато не са спазени мерките за опазването на пчелите от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности, определени по реда на чл. 32 ЗП, като нарушителя се наказва с глоба от 3000 до 5000 лв. В случаите на ал. 2, чл. 44 ЗП, когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 8000 до 10 000 лв. В чл. 47 ЗП е предвидена административнонаказателна отговорност за повторно извършено нарушение по чл. 37, 38 и чл. 40 - 46 ЗП, като нарушителите се наказват с предвидените глоби или имуществени санкции, които се налагат в двоен размер.

В предложената проекторазпоредба на чл. 237а НК не са включени необходимите допълнителни признаци относно обществената опасност на деянието и обществената опасност на дееца на основание, на които признаци то да бъде определено като изпълняващо смисъла и съдържанието на разпоредбата на чл. 93, т. 8 НК и съответно квалифицирано като особено тежък случай.

За разграничаване на административнонаказателна отговорност по чл. 44 ЗП от предлаганата наказателна отговорност в проекта на чл. 237а НК е посочено, че наказателната отговорност ще се реализира след като деецът е бил наказан за същото деяние по административен ред. В мотивите се посочва, че предложението се основава

на изискването за разграничение на административното нарушение от престъплението, когато се засягат един и същ вид обществени отношения.

Високата степен на обществена опасност, типична за определен вид деяния, предполага тяхната криминализация и дава основание на законодателя да ги обяви за престъпления. Същата е и едно от съществените обстоятелства, които определят тежестта, вида, и размера на наказанието. Тези две характеристики на обществената опасност като основно качество на престъплението са оценени при лимитиране очертаванията на престъпната съставомерност на деянията в НК и обективирани в предвидените от закона наказателни санкции.

Принципно и престъплението, и административно нарушение са противоправни деяния, извършени виновно и обявени от закона за наказуеми. Предвид на това в НК наказателната отговорност се извежда преди всичко от факта, че спрямо извършителя вече е осъществена административнонаказателна репресия за същото деяние и е било наложено административно наказание с постановление, влязло в сила, и не е изтекла една година от извършване на първото нарушение. Това се свързва с упоритостта на дееца при извършване на конкретното административно нарушение, което мотивира законодателя да въздигне в престъпление повторното му осъществяване в рамките на едногодишен срок след наказването му по административен ред.

Административнонаказателната отговорност има своята роля за укрепване и усъвършенстване на законността в областта на държавното управление. Този вид отговорност съдейства за утвърждаване на държавната, обществената и личната дисциплина, необходима за решаване на всички задачи, за които органите на държавно управление отговарят пряко.

В конкретния случай в ЗП законодателят е предвидил тези нарушения да бъдат санкционирани по административен ред, включително е предвидена административнонаказателна отговорност за повторно извършено нарушение, като нарушителите се наказват с предвидените глоби или имуществени санкции, които се налагат в двоен размер, поради което не следва да се реагира чрез средствата и методите на наказателното право.

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

